

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Киево-Могилянська академія»
Науково-дослідний центр орієнталістики імені Омеляна Пріцака

Омелян Пріцак повернення до України

ВИСТУПИ У ЗМІ

Видавець
Олександр
Савчук

Видавець Олександр Савчук
Харків-Київ • 2024

УДК 929:[81'1+94+008(5)]

Рецензенти:

Олег Бубенок, доктор історичних наук, професор
(Інститут сходознавства імені А. Ю. Кримського НАН України)

Георгій Папакін, доктор історичних наук, професор
(Інститут української археографії та джерелознавства
імені М. С. Грушевського НАН України)

Упорядкування: *Тайса Сидорчук*

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Киево-Могилянська академія»
(протокол № 14 від 29 вересня 2022 року)*

О-57 *Омелян Пріцак: повернення до України. Виступи у ЗМІ /
упоряд. Т. Сидорчук. — Харків-Київ : Видавець Олександр
Савчук, 2024. — 306 с. : фото.*

ISBN 978-617-7538-88-1

У виданні зібрано інтерв'ю і дописи видатного вченого, сходознавця, історика Омеляна Пріцака (1919–2006), оприлюднені у ЗМІ від часу його повернення до України на початку 1990-х. Висловлені 30 років тому в загальноінформаційних, науково-популярних, наукових періодичних виданнях і телефілімі погляди й роздуми вченого про проблеми вітчизняної та світової науки, роль науки і вченого у суспільстві, взаємовідносини українців із сусідніми народами не втратили своєї актуальності донині. Щірі розповіді О. Пріцака про себе, своє формування як особистості й науковця, складні життєві виклики, наукові здобутки і плани, зокрема в незалежній Україні, становлять цінний матеріал для створення наукової біографії вченого. Автобіографічні нариси та фотографії О. Пріцака висвітлюють неординарний образ інтелектуала і трудівника, із невичерпною енергією та безмежною посвятою науці другої половини ХХ століття.

Збірник адресовано науковцям, викладачам, студентам, усім, хто цікавиться українською та світовою наукою.

УДК 929:[81'1+94+008(5)]

© Пріцак О. Й., 1978, 1991, 1992, 1994
© Колектив авторів, 1990–2001
© Національний університет
«Киево-Могилянська академія», 2023
© Чекаль О. Г., дизайн, 2023
© Видавець Олександр Савчук, 2024

ISBN 978-617-7538-88-1

Зміст

Передмова	11
Foreword	18
Вступне слово	26
Introduction	41
Автобіографічні нариси Омеляна Прицака	57
Apologia pro Vita Sua	59
Мій шлях історика	75
Інтерв'ю Омеляна Прицака	95
До Міжнародного конгресу українців. Київ — Гарвард: прямий діалог	97
Александр Руденко-Десняк. Дом вдали от дома. Украинцы в США и Канаде	102
Институт востоковедения на Украине (Встреча с О. О. Прицаком)	120
Інтерв'ю з Омеляном Прицаком	129
«Мене передовсім цікавить наука...»	139
Небажана жертва. Нею стало необдумане голодування біля Софії Київської	152

Як «вибухла» Україна	154
«Сходознавство — наука аристократична»	162
«Без сходознавства неможливо зрозуміти історію й культуру України» (Інтерв'ю Володимира Музики з Омеляном Прицаком)	167
Заньківчанські вечори з Омеляном Прицаком	173
Запад есть Запад, Восток есть Восток...	196
Профессор Киевского и Гарвардского университетов, академик Омелян Прицак: «Мне хотелось бы помочь становлению нового поколения украинских ученых»	205
Щоб краще пізнати самих себе. Бесіда з директором Інституту сходознавства АН України, зарубіжним дійсним членом АН України О. Й. Прицаком	207
«Новое дело — начинать молодым». Интервью с Президентом института Востоковедения АН Украины академиком Омеляном Прицаком	217
Замість монологів і полемік — творчий діалог	220
«Запад — это интеллектуальный полюс цивилизации, а Восток — духовный»	229
«Людина без історії — то людина без свідомості»	236
«Заки Валиди был великим труженником»	242
«Я дуже багато навчився від своїх учителів, колег, але більше — від своїх студентів» (Інтерв'ю з Омеляном Прицаком)	247
Покажчик імен	253
Фотожиттєпис Омеляна Прицака	283